

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 583/2021 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen eläinten kohtelusta hevosurheilussa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Ritva Elomaan /ps ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 583/2021 vp:

Miten hallitus aikoo edistää eläinten hyvinvointia hevosurheilussa ja

näkeekö hallitus ongelmaa siinä, että ravikilpailuissa valvontaa suorittava eläinlääkäri on kilpailuja järjestävän tahon palkkaama, ja pitäisikö tähän tulla muutos?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Eläinsuojelulain (1996/247) 3 §:n mukaan eläimiä on kohdeltava hyvin eikä niille saa aiheuttaa tarpeetonta kärsimystä. Tarpeettoman kivun ja tuskan tuottaminen eläimille on lain mukaan kielletty. Lisäksi eläintenpidossa on edistettävä eläinten terveyden ylläpitämistä. Edelleen eläinsuojelulain 6 §:n mukaan eläimen liiallinen rasittaminen ja kohtuuttoman ankara kurissa pitäminen ja kouluttaminen sekä liian kovakourainen käsittely on kielletty. Täten voidaan katsoa, että nykyainsäädäntö sisältää riittävät säännökset hevosten hyvinvoinnin turvaamiseksi hevosurheilussa. Eläinsuojelulain mukaan Ruokavirasto ohjaa ja valvoo keskushallinnon viranomaisena eläinsuojelulain tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanoa ja noudattamista. Aluehallintovirasto huolehtii eläinsuojelulain noudattamisen valvonnasta toimialueellaan. Lisäksi kunnaneläinlääkäri ja poliisi valvovat eläinsuojelulain noudattamista kunnan alueella. Eläinsuojelulain 39 §:n mukaan valvontaviranomaiset ja eläinsuojeluvalvoja voivat tehdä tarkastuksia eläinkilpailuihin ilman epäilyä eläinsuojelulainsäädännön rikkomisesta. Näin ollen viranomaisvalvontaa on lainsäädännön mukaan mahdollista toteuttaa myös hevoskilpailuissa.

Ehdotuksessa uudeksi eläinten hyvinvointilaiksi eläinkilpailujen järjestäjän vastuuta korostettaisiin ja selkeytettäisiin nykyisestä. Eläinkilpailujen järjestäjällä olisi oltava riittävästi osaamista kilpailujen järjestämiseksi eläinten hyvinvoinnin kannalta turvallisella tavalla. Järjestäjän olisi otettava huomioon toimintaan liittyvät ennakoitavissa olevat vaarat ja tarvittaessa ryhdyttävä toimiin niiden poistamiseksi tai vähentämiseksi. Jos kilpailu syystä tai toisesta vaarantaa tarpeettomasti eläinten hyvinvointia, kilpailua ei saisi järjestää tai se tulisi keskeyttää. Jos eläinkilpailun järjestäjällä olisi perusteltua aiheutta epäillä, että yksittäistä eläintä kohdellaan tai käytetään lain vastaisesti, järjestäjän olisi kiellettävä säännösten vastainen kohtelu ja tarvittaessa esitettävä eläimen osallistuminen kilpailuun. Järjestäjän velvollisuuksien laiminlyönti säädettäisiin rangaistavaksi teoksi. Jos eläin voi kilpailuissa joutua alttiiksi kivulle, tuskalle tai kohtuuttomalle rasitukselle, kilpailun järjestäjän olisi nimettävä kilpailuun kilpailueläinlääkäri. Vastaava

säännös kilpailueläinlääkärin nimeämisestä sisältyy myös voimassa olevaan eläinsuojelulain 16 §:ään. Käytännössä kilpailueläinlääkäri on usein yksityinen eläinlääkäriammattin harjoittaja.

Voimassa olevan eläinsuojelulain 17 §:n mukaan kilpailueläinlääkärillä on oikeus kieltää eläimen käyttäminen kilpailuissa, jos hänellä on perusteltua aihetta epäillä, että eläintä käytetään eläinsuojelulainsäädännön vastaisesti. Uudessa ehdotuksessa eläinten hyvinvointilaiksi kilpailueläinlääkärin asemaa ehdotetaan muutettavan nykyisestä siten, että jatkossa hän avustaisi eläinkilpailujen järjestäjää huolehtimaan siitä, ettei kilpailu vaaranna eläinten hyvinvointia. Kilpailueläinlääkäri toimisi siten selkeästi osana järjestäjän omavalvontaa. Kilpailueläinlääkärin tehtäviin kuuluisi jatkossakin eläinten kilpailukuntoisuuden ja eläinten asianmukaisen kohtelun sekä kilpailuolosuhteiden tarkkailu. Sen lisäksi kilpailueläinlääkärin olisi tarvittaessa annettava ensiapua kilpailuun osallistuville eläimille. Jos kilpailueläinlääkäri havaitsisi, että eläimen hyvinvointi vaarantuu kilpailussa tarpeettomasti eikä kilpailun järjestäjä ryhtyisi tälle säädettyihin toimenpiteisiin, kilpailueläinlääkärin olisi ilmoitettava asiasta viipymättä valvontaviranomaiselle.

Kilpailueläinlääkärin asemaa koskeva muutos on tarpeen, jotta kilpailueläinlääkäreinä voidaan jatkossakin käyttää myös yksityisiä eläinlääkäriammattin harjoittajia. Kilpailueläinlääkärin läsnäoloa edellyttäviä eläinkilpailuita järjestetään paljon, eikä viranomaisilla ole mahdollisuutta olla läsnä näissä kaikissa. Eläinkilpailun järjestäjän vastuuta koskevat uudet säännökset velvoittavat järjestäjää huomioimaan asiantuntijana toimivan kilpailueläinlääkärin antamat neuvot eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi eläinkilpailuissa. Eläinten hyvinvoinnin valvontaa suorittavat viranomaiset voisivat jatkossakin tarkastaa eläinkilpailuja ilman epäilyä säännösten rikkomisesta ja eläinkilpailuiden säännönmukaista valvontaa on tarkoitus edelleen kehittää.

Kuolainten kilpahevosten suihin aiheuttamat vauriot paljastuivat tieteellisessä tutkimuksessa joitakin vuosia sitten. Tutkimuksen tuloksia on käsitelty Ruokaviraston ja maa- ja metsätalousministeriön välissä viranomaiskokouksissa, jonka johdosta ravihevosten suiden tarkastaminen ravi- kilpailujen yhteydessä saatiin Etelä-Suomen aluehallintoviraston valvontaohjelmaan kuluvana vuonna. Virasto tarkasti kenttäratsastus- ja ravihevostia elo-lokakuussa 2021. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö ja Ruokavirasto käyvät aiheesta edelleen neuvotteluja hevosjärjestöjen kanssa tilanteen korjaamiseksi. Maa- ja metsätalousministeriö tulee jatkossakin painottamaan hevoskilpailujen riittävää viranomaisvalvontaa.

Maa- ja metsätalousministeriö asetti 19.10.2021 työryhmän, jonka yhtenä tehtävänä on kilpailu- ja valmennustoiminnan vastuullisuuden edistäminen raviurheilussa.

Helsingissä 11.11.2021

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä